

og arbejdsgivernes modstand mod konkurrence fra fangearbejdet, en stærk faktor som bl. a. i U.S.A. var direkte årsag til arbejdsløshed blandt fangerne.

I den efterfølgende diskussion deltog overlæge *Jan Sachs*, fængselsinspektør *K. Borgsmidt-Hansen*, fængselsinspektør *A. Worm*, overlæge, dr. med. *Georg K. Stürup* og fængselsdirektør *H. Telens*.

Jon Johnsen.

SVENSKA KRIMINALISTFÖRENINGEN

höll årsmöte den 11 maj 1956 i Stockholm. De övriga nordiska kriminalistföreningarna representerades av landsdommer *Theodor Petersen*, Danmark, docenten *Inkeri Anttila*, Finland, och universitetsstipendiat *Anders Bratholm*, Norge. Vid årsmötet diskuterades „Juristutbildningen och straffrättskipningen“ med inledningsanförande av Lunds universitets rektor prof. *Ragnar Bergendal*.

Vid årsmötet omvaldes till ordf. i föreningen överdirektören *Hardy Göransson* och till styrelseledamöter prof. *Ivar Agge*, justitierådet *Nils Beckman*, riksåklagaren *Maths Heuman*, hovrättsassessorn *Carl Holmberg*, chefläkaren *Gustav Jonsson*, advokaten *Hugo Lindberg*, statsåklagaren *Gustaf Persson*, lagbyråchefen *Sten Rudholm*, fängvårdsdirektören *Gunnar Rudstedt* och prof. *Ivar Strahl*. Till ny ledamot i styrelsen efter borgmästaren Erik Bendz, vilken avsagt sig, valdes prof. *Gösta Rylander*. Inom styrelsen har Beckman utsetts till v. ordf. och Holmberg till sekr. och kassaförv. *C. H.*

Litteratur.

James Avery Joyce: Justice at Work. The Human Side of the Law. Pan Books Ltd., London, 1955. 253 s.

Joyce, som er sagfører, har i denne bog samlet en række af sine tidsskriftsartikler og radioforedrag, som i populariseret form giver læseren nogle spredte glimt af det engelske retsvæsen, fra retsplejen (vidneregler, retshjælp for ubemidlede, retsbelæring m. m.), kriminalretten (landssvig, manddrab, sædelighedsforbrydelser, især homoseksuelle forhold), civilretten (ægteskabsret, afbetaling, færdselslov m. m.) og fra statsretten (statsministerens og indenrigsministerens embedsområder, valgret m. m.).

Fremstillingen er gennemgående for overfladisk til at kunne være af værdi for den fagkyndige læser.

Jon Johnsen.

H. Montgomery Hyde: United in Crime. William Heinemann Ltd., London, 1955. 195 s. (15 shillings).

Forfatteren er en alsidig mand, praktiserende advokat, historiker, parlamentsmedlem og skribent med et langt forfatterskab bag sig, hovedsagelig historisk-biografisk, men også kriminologisk.

Også nærværende bog er biografisk betonet, idet dens første halvdel er helliget to fremtrædende engelske jurister, Sir Travers Humphreys og Lord (John) Simon, hvis karrierer belyses gennem nogle af deres største retssager. Et mindre betydeligt afsnit beretter om en del berømte masse mordere, som allerede er hyppigt beskrevet i faglitteraturen. Af større interesse er afsnittet om pryglestraffen i engelsk ret med en grundig historisk redegørelse, samt — i bogens forord — forfatterens skarpe angreb på engelsk rets forældede regler om homoseksuelle forholds strafbarhed.

Jon Johnsen.

Ernst Seelig: Schuld/Lüge/Sexualität. Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart 1955. 231 s.

I anledning af den østrigske kriminolog og strafferetsprofessor, dr. Ernst Seelig's 60 års fødselsdag har forlaget Ferdinand Enke foranstaltet et festskrift til hans ære bestående af udvalgte artikler fra hans egen hånd hidtil spredt i mere eller mindre vanskeligt tilgængelige publikationer. Forf. har selv foretaget udvalget, der fordeler sig over tre, indbyrdes uafhængige emnegrupper, nemlig 1) det strafferetlige skyldproblem, 2) udsagnspsykologi og forfalskning af skrift, kunstværker m. v., samt 3) enkelte bidrag til seksualforbrydelsernes psykologi, herunder „alfonsens psykoseksuelle struktur“.

Seelig er, i hvert fald udenfor sit hjemland, navnlig kendt som kriminolog og kriminalteknisk ekspert i fortsættelse af Hans Gross' grundlæggende forskning. Han har på disse områder ydet værdifuld indsats, ikke mindst gennem sin *Lehrbuch der Kriminologie* (1951), og man ser gerne i den nu foreliggende bog en sammenfatning af arbejder, der supplerer og uddyber fremstillingen i *Kriminologi'en* og *Handbuch der Untersuchungsrichter*. Af særlig interesse er her forf.'s studier over ambivalens i seksuallivet.

Mindre kendt er Seelig's bidrag til skyldlæren. De nu optrykte artikler og afhandlinger viser ham som en mangeårig intens forsker på dette område stærkt præget af tysk dogmatisk indstilling og metode og med en betydelig retsfilosofisk baggrund, der atter er søgt indpasset i et af *Alexius v. Meinong* udviklet filosofisk system med vægten særlig lagt på en „genstands“lære af en, som det synes, tvivlsom værdi.

I meget korte træk går Seelig's skyldteori ud på, at den for strafbarhed og strafudmåling relevante „skyld“ er sammensat af „aktualskyld“ og „dispositionsskyld“. Aktualskylden er „der ethisch-rechtliche Unwert der Tat, der ... von dem aktuellen Erleben bei der Tat und dem aktuellen Motivationsvorgang... getragen wird“ (en sætning, der næppe lader sig oversætte til noget andet sprog), medens dispositionsskylden er den „etisk retlige u-værdi ved gerningen, der bæres af gerningsmandens dispositionelle beskaffenhed på gerningens tidspunkt“ (s. 30). Forf. gør sig store anstrengelser for at forene dette skyldbegreb, der tillader et etisk-retlig begrundet strafansvar, med en deterministisk kausallære. Mennesket hæfter for sin personlighed („für das Sein des Täters im Zeitpunkt der Tat“). At den dispositionelle beskaf-

fenhed, som den kommer til udtryk i forbrydelsen, på sin side er resultatet af menneskets kausale udvikling, berører ikke „skylduærdien“ (der Schuldunwert). Seelig lægger stor vægt på dette: „Indsigten i foreneligheden af den etisk-retlige skyldtanke med kausallovens gyldighed er, siden den blev erkendt af *Adolf Merkel*, blevet en fast bestanddel af vort verdensbillede“ (s. 27). Den filosofiske „bevisførelse“ for denne opfattelse beror imidlertid — også i den Seelig'ske udformning — mere på postulat end på holdbar logik. At følge forf. på dette område er for en stor del ørkenvandring i tysk skyldlæres irgange. Den, der vil være orienteret om nyere faser i denne lære, hvis betydning for aktuel tysk strafferet i teori og praksis ikke må underkendes, kan dog høste megen belæring af Seelig's udredninger, der bedst er sammenfattet i afhandlingen „*Persönlichkeit und Verantwortung*“ (s. 74 ff.).

Stephan Hurwitz.

Julius L. Sternitzky: Forgery and fictitious checks. Charles C. Thomas Publisher, Springfield, Ill., U.S.A. 1955. 101 sidor.

Som betalningsmedel har checken en avsevärt mera vidsträckt användning i de anglosaxiska länderna, framför allt i Förenta Staterna, än den har i exempelvis Skandinavien. Det är därför helt naturligt, att de problem, som äro förknippade med förekomsten av falska checker, äro av en helt annan storleksordning i U.S.A. än i de nordiska länderna. I de senare kan man väl knappast säga, att de falska checkerna — i detta begrepp innefattas då såväl totalförfalskade checker som i övrigt äkta checker, vilka försetts med falska namnteckningar — ha berett banker eller polismyndigheter några större bekymmer hittills, även om antalet falska s.k. resechecker ökat de allra sista åren i samband med det vidgade resandebudet i länderna emellan.

Författaren till föreliggande arbete, en numera pensionerad inspektör vid polisväsendet i Oakland, Californien, har här samlat erfarenheterna från en trettioårig kamp mot checkförfalskarna, en kamp, som av skildringen att döma icke varit utan framgångar.

Sternitzky beskriver ett antal typiska fall av checkförfalskning och lämnar i samband därmed anvisningar på hur man skall gå tillväga båda för att avslöja förfalskningar och för att förhindra fortsatta sådana. Det generella råd han ger — i första hand givetvis riktat till bankmän — lyder i korthet: noggrann undersökning av såväl den aktuella checken som den person, som presenterar densamma. Det är, vilket Sternitzky med all rätt påpekar, bättre att vara försiktig i överkant än efterklok!

Sternitzkys framställning, som är försedd med ett flertal illustrationer, ger en god introduktion i den svåra konsten att avslöja checkförfalskare — med förhållandena i USA som bakgrund. Boken kompletterar därför på ett lyckligt sätt L. D. Smiths tidigare utgivna arbete „*Counterfeiting*“ (från 1944), vilket behandlar sedel- och myntförfalskning i Förenta Staterna.

Nils Pärud.